

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice šte. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vracajo.

Inserati:
Šestopona petit-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnništvo:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrlet 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 6 gl.,
za četrlet 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 46.

V Ljubljani v četrtek, 26. februarja 1885.

Tečaj II.

Volilci

trgovinske in obrtne zbornice!

Zavoljo novih volitev v trgovinsko in obrtno zbornico, ki se imajo te dni vršiti, sklical je izvrševalni odbor narodnega kluba deželnih poslancev dne 19. t. m. obilo število najveljavnejših trgovcev in obrtnikov z Vaše srede na posvetovanje ter Vam po soglasnem sklepu tega shoda priporoča niže imenovane kandidate, katerim brez skrbi izkažete svoje zaupanje. Njih imena so Vam porok, da bodo vestno in po svoji najbolji moči delali za trgovinske in obrtne koristi naše dežele.

Ti kandidati so:

I. V trgovinskem odseku:

a) Za prvo skupino, v kateri sta združena prvi in drugi razdelek:

Gosp. **Josip Kušar**, predsednik trgovinski in obrtni zbornici, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

„ **Vaso Petričič**, podžupan, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

„ **Fran Hren**, graščak, trgovec itd. v Ljubljani.

„ **Mihael Pakič**, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

„ **Janez Perdan**, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

„ **Fran Souvan** mlajši, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

b) Za drugo skupino, v kateri je tretji razdelek trgovcev:

Gosp. **Fran Omerza**, trgovec in posestnik v Kranju.

„ **Blaž Mohar**, deželni poslanec, župan in trgovec v Škofji Loki.

„ **Tomaz Pavšler**, trgovec z domačimi pridelki v Kranju.

„ **Josip Ribič**, trgovec z glasbenimi instrumenti v Ljubljani.

II. V obrtnem odseku

za drugi razred:

Gosp. **Janko Kersnik**, graščak, posestnik mlina in žage na Brdu.

„ **Filip Zupančič**, hišni posestnik in stavbeni mojster v Ljubljani.

„ **dr. Josip Poklukar**, državni in deželni poslanec, solastnik tiskarne itd. v Ljubljani.

„ **Janez Nep. Horák**, podpredsednik trgovinski in obrtni zbornici, hišni posestnik, rokovičar itd. v Ljubljani.

„ **Anton Klein**, predsednik obrtnemu društvu in solastnik tiskarne v Ljubljani.

„ **Jarnej Žitnik**, hišni posestnik in čevljarški mojster v Ljubljani.

„ **Oroslav Dolenc**, hišni posestnik in svečar v Ljubljani.

„ **Janez Dovgan**, mizar v Ljubljani.

„ **Fran Kolmann**, hišni posestnik in steklar v Ljubljani.

„ **Alojzij Jenko**, načelnik zadruge pekarjev v Ljubljani.

V Ljubljani dne 22. februarja 1885.

Za narodni centralni volilni odbor:

Luka Svetec.

V Ljubljani, 26. februarja.

Skoro nebrojokrat uže raznesla se je med svet novica, da se Rusi bližajo Heratu, da bodo zdaj in zdaj zaseli to ozemlje in mesto si osvojili. Navadno pa se na to vest ni dosta oziralo javno mnenje; a ko je Angleže zadela nesreča v Afriki, ko je Kartum pal v roke Mahdiju, tedaj pa se je zopet raznesla v svet vest o prodiranju Rusov v Herat, in dodalo se je še, da Rusija hoče porabiti zadrego, v katero so zašli zdaj Angleži, in tedaj vplivala je ta vest na ves svet.

Drugi dan uže došlo je sicer iz Petrograda poročilo, da na tej novici ni pičice ni istine, in v angleški poslanski zbornici izjavil je državni tajnik, da Rusija ne maršira proti

Heratu, dokler niso uravnane meje, in dodal je še državni tajnik, da bi rusko prodiranje v Herat imelo resne posledice. A vsa ta zatrjevanja iz Petrograda in v angleški poslanski zbornici ne morejo odvzeti, se vé da Rusiji ne prijaznim listom, prepričanja, da Rusija vender le maršira v Herat.

Tudi angleški listi prinesli so uže marsikatera poročila iz Afganistana, katera so bila bolj za to namerjena, da vznemirijo javno mnenje. „Times“ prinesle so pred kratkim poročilo, da je Rusija zasela Pendže, katere ležijo na poti med Šerahom in Heratom, katere so tako rekoč ključ, s katerim se odpre vhod v Indijo. Sicer pa uže delj časa zboruje komisija, katera ima nalog, da uravna severne meje Afganistana; do zdaj res ta komisija ni prišla še do nobenega vspeha, ker se ruski zastopnik nekako umika ter se Rusiji zdi bolj umestno, da se nje zastopnik kar naravnost v Londonu z angleško vlado neposrednje pogaja.

Gotovo za Angleže velika nevarnost, da trčijo z Rusi vkup v osrednji Aziji. To nevarnost uvidevajo politiki, in prepričanje to zaneslo je časopistvo tudi uže med maso naroda. Torej se ni čuditi, da poročila, da ruski kozaki korakajo iz Merva proti Heratu, vzbujajo v Londonu veliko skrb in bojazen. In ta bojazen se je zdaj uže tako ukoreninila, da je skoro nemožno jo odpraviti; niti zatrjevanja načelnika angleške komisije za uravnanje mej, da Rusija nikakor ne namerja marširati proti Heratu, da je zaukazala svojemu poveljniku v Mervu, generalu Komarovu, da nastopi pot proti Heratu le tedaj, če bi ga v to prisilila potreba in „vojni razlogi“. Se vé da se ne more natanko določiti, kaki so ti „vojni razlogi“, in kedaj se bode pokazala potreba.

Za zdaj pa je gotovo, da Rusi niso še zaseli Herata, kajti tako važna novica gotovo ne bi bila ostala tajna za azijskimi zidovi. Da pa bode Rusija prej ali slej vender posegla po Heratu, je gotovo; kedaj pa, to je vprašanje časa. Prej ali slej srečali se bosta Angleška in Ruska v osrednji Aziji; kako pa

Listek.

V Carigradu.

(Zlatorodov.)

(Konec.)

Na nekaterih mestih je opaziti še sledove grških križev, odlomi konstantinskih monogramov, potrte peroti rimskih orlov, ostanki lišpa bizantinskega slopovja, vse počrnjeno od časa. Na drugih pločah so še grški napisi, grôbo urezani od Konstantinovihih vojakov, ki so pod vodstvom Florentinca Džulijana varovali trdnjavo, dasiravno so videli padati Carigrad, ljudje, pripravljeni na smrt, ki so klicali Boga na pomoč, naj jim ovaruje mesto plenjenja, družine pa sužnosti.

Izmed onih dveh turnov, stoječih pri Zlatih vratih, je jeden tisti, v kateri so zapirali poslance držav, vojujočih se s Sultani. Na zidovih je moči še brati nekaj latinskih napisov, med katerimi je najmlajši napis beneških poslancev, uječenih pod Ahmedom III., ko je bruhnila vojska Morejska. Drugi raz-

upiti turen je tisti, ki je napolnjen z najžalostnejšimi spomini, turen, v katerem je bilo veliko grozanskih skrivališč, grobov za žive ljudi, v katerih so vezirji in dvorski velikaši v temi čakali rablja, ali pa so puščali krvava znamenja nohtov in razbitih lobanj, obnorši v obupnosti. V enem teh grobov je bil velik možnar, v katerih so tolkli kosti obsojenih ulem. V prizemlji je okrogla soba, „krvava ječa“, kjer so na tihoma sekali obsojencem glave; odsekane glave so metali v vodnjak, „krvavi vodnjak“, katerega odprtina, pokrita z dvema pločama, se še pozna sredi neravnih tal. Pod njo je bila jama, votlina, vsekana v skalo, katero razsvetljuje svetilka, viseča od stropa, kjer so na meh drli, ki so bili obsojeni na trapila, vlivali jim gorečo smolo v usta in rane, ki so jih dobili pri šibanji, trli jim roke in noge s kiji, in grozotno upitje mročih nesrečnikov je kakor slabotno ječanje prihajalo do ušes v trdnjavi zaprtih uječencev. V enem kotu te ogradbe se še vidi sled dvorišča, kjer so ponoči sekali glave navadnim obsojencem. Tu blizu je bil, ni še dolgo tega, zid človeških kosti, segajoč skoro do ploščadi trdnjavske.

Pri urodu je temnica Osmana II., ki je bil prvi pal kot žrtev cesarska janičarjem. To je tista soba, v kateri se je ubogi osemnajstletni Sultan, v smrtni obupnosti še jedenkrat tako močan, divje boril s štirimi rablji, dokler mu zanjka ne zaduši besnega rjutja.

V vseh drugih turnih in pa v nekaterih delih zidovja so bila križpota temnih hodnikov, skrivnih stopnic, nizkih vratič, skozi katera so obsojeni hoditi mogli le vklenjeni: paše, cesarjeviči, dvorniki, služaji, uradniki, častniki, moške v cvetoči mladosti, stoječi na vrhuncu oblasti, katerim se je vzelo vse v jedni uri, in katerih glave so škropile uže vnanje zidove s krvjo, v tem ko so jih doma čakale žene v praznični opravi. Po teh hodnikih, s katerih je vlaga curljala, po teh grobotih stopnjah hodili so ponoči s svetilkami vojaki in rablji krvavih rok, z njimi serajski slanci, ki so na smrt obsojenim nosili zanikajoče odloke Sultanova na pomiloščenske prošnje jetnikov. Truplja izbuljenih oči in s svilenim motozom zadavljena so nosili čavši, utrujeni in izdelani od dolgih in hudih borb, katere so morali boriti v temi zoper divjo obupnost. Na nasprot-

bode to srečanje, za katero državo bode bolj plodonosno, je zdaj še težko določiti. Rusija izvolila si bode za to operacijo gotovo tak čas, ko bodo Angleži angažovani na drugi strani, ko bodo zamotani v notranje zadeve ali pa se jim bode boriti z vnanjim sovražnikom. Tedaj bode Rusija neovirano osvojila si kos za kosom v osrednji Aziji; Angleži bodo sicer slovesno protestovali, a osvojitve preprečiti jim ne bode možno. Če pa bode to vedno prodiranje Rusije proti osrčji Azije tudi zánjo koristno, se z gotovostjo ne more določiti; jasno pa je, da bode imela pri tej svoji operaciji prestatu mnogo težav in odstraniti mnogo ovir, in zgodilo se bode morda celó, da se jej bodo večkrat z orožjem nasproti postavili podjarmljeni narodi za hrbtom, da se bode ta vstaja ponavljala, kajti ti divji narodi ne bodo radi vpognili razvajene svoje glave pod evropski jarem.

Iz ogerskega državnega zbora.

Minoli petek bavila se je ogerska poslanska zbornica z dvema interpelacijama o povišanji carine na žito v Nemčiji in Franciji. Prvi interpelant bil je grof Emanuel Andrassy. Pričel je svoj govor z zgodovinskim razvojem tega carinskega gibanja, katero se je pričelo o ameriških Zjedinjenih Državah ter se zdaj v Nemčiji in Franciji uvrstilo med postavna določila. Grof Andrassy je dejal, da zdaj pač Ogerski ne preostaje nič drugega, nego da stori tudi odločne korake, Ogerska je v zadregi. Če ne poviša svojih carin, poplavili jo bodo cenejši pridelki iz Amerike, Rusije in iz sosednjih držav, kateri pa zdaj nimajo vhoda v Nemčijo. Grof Andrassy se je še pritoževal, da prijazna država o teh svojih namerah ni prej nič povedala, in stavil je do trgovskega ministra vprašanje, če misli delati na to, da se Avstro-Ogerska z vso odločnostjo izreče, da je načelno se odločila, da hoče carino za nekatere pridelke v interesu dežele povišati iz istih razlogov, kakor sta to storili Francija in Nemčija.

Trgovinski minister grof Széchenyi je dejal, da je naravno, da bi, če jedna država vzprejme protekcionističen zistem, sosednja država storila veliko napako, če bi to od svoje strani ignorirala. Avstro-Ogerska mora iste carine, s katerimi druge države vvažanje naših surovin obteževajo, uporabljati pri surovinah, katere dohajajo od vzhoda. Ogerska vlada da je to vprašanje uže preiščevala ter storila uže potrebne korake, da se carina poviša. On se nadeje, da mu bode kmalu možno predložiti dotične postavne načrte.

Ignacij Helfy ni bil s tem odgovorom še zadovoljen. On je prepričan, da je vlada proti povišanju carin v prijaznih državah po diplomatskem potu se pritožila. A take rekriminacije ostanejo brezuspešne, če ni za njimi pritiska močnega javnega mnenja. Vlada bi bila

nem kraji štambulskem je bilo grozovito sodišče dvorsko. Tu je stalo velikansko mučilo, obdano od sedmerih kamenitih visli, ki je z morja in s kopnega o mesetini prejemale žrtve, vračalo pa lobanje in trupe. V tem pa so s turnov, v katerih se je umiralo, nočne straže gledale daljne serajske kioske, razsvetlene za cesarske slavnosti.

Človek je nekam zadovoljen in skoro vesel, videč to sramotno trdnjavo tako razrušeno, kakor bi jo bile ustavše žrtve s zobmi izgizle in z nohtmi izpraskale, maščujoče se nad zidovi, ker se niso mogle nad krvoloki. Velika ta, razorožena, šepava grdoba zéva s stoterimi ustmi svojih strelišč in podrtih stolpov; in tema mišij, kač, rumenkastih ščipavcev lezejo kakor črvi iz trhlelega trupa, gomzé po gnilem drobovju in počenih straneh sredi sprelepega zelenja, ki takorekoč zasramovaje ovija to pošast v venci in šopovi.

Pogledavši na razna vrata, kjer sem videl le hitri tek krastač in podgan, vspnem se po stopničavji na eno bastij na zahodni strani. Od tod moreš pregledati vso trdnjavo — širno zmes podrtin, turnov, slemen, stopnic, plo-

morala uže zdavno stopiti pred zakonodavstvo ter izreči, da je odločila se, postopati do skrajne meje. Če bi bila to storila, bi se marsikaj morda ne bilo zgodilo. Helfy stavi konečno do vlade vprašanje, če ima gledé dogodkov v Nemčiji, Franciji in Belgiji gotov načrt, po katerem bode uravnala določbe, da odvrne to pretečo nevarnost, in če misli te naredbe naznaniti tudi poslanski zbornici.

Tako sta se rešili dve interpelaciji o povišanji carine v vnanjih državah. Trgovinski minister govoril je sicer tudi o povišanji carine, a samo na surovino, katera nam dohaja iz orijenta. Če Nemčija obremeni naše žito z visoko carino, si bodedo skušali za to dobiti odškodnino — na rumunskem žitu. Če ti obremeniš mojo surovino, obremeniš bodem jaz surovino tretjemu. Če nam bode to koristilo, je vprašanje. Sicer pa je gospod minister obljubil, storiti še druge potrebne korake in ukreniti naredbe, katere hočemo počakati.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Klub desnega središča državnega zbora imel je v torek zvečer pod predsedstvom Hohenwartovim sejo; razgovarjalo se je, katere točke se imajo še rešiti v tem zasedanju. Sklenilo se je, da se bode razen o budgetu razpravljalo tudi: O zakonu proti anarhistom, o predlogi zaradi severne železnice, o predlogi zaradi zavarovanj proti nezgodam, zakon o odpustitvi davkov pri uimih, potem o lokalnih železnicah na Górenjem Avstrijskem in v Kranjski. Gledé zakona proti anarhistom je še dvojljivo, če bode do tedaj rešil odsek svoje delo, da se bode mogel staviti na dnevni red. Namerava se namreč, da bode državni zbor do konca meseca marcija zvršil svoje delovanje in da se bode po Veliki noči rešil samo k slovesnemu zaključanju. Pred vsem se je poudarjalo, da mora takoj za budgetom priti na vrsto zakon o zavarovanji proti nezgodam.

O parlamentarni situaciji piše „Pokrok“: Parlamentarna situacija je mnogo mirnejša, nego je bila v minolem tednu. V časopisih se taki dogodjaji vselej živejše in večkrat — neresnično razmotrivajo. Po poročilih nekaterih listov bi bil moral eksekutivni odbor desnice vsak dan nekaj sej imeti, v tem ko so bile v resnici samo tri seje, v katerih so se pretresavale vse eventualnosti. O nekaterih predlogih bi imeli se vé da odločiti še le klubi, v kolikor niso uže izrekli svoje mnenje; to velja osebno o zakonu zaradi zavarovanja proti nezgodam, kateri se je dné 21. t. m. v obrtnem odseku v tretjem čitanji sklenil in se bode najbrže v petek razdelil. Državni proračun se je nekoliko zakasnil, ker je bilo treba popraviti nekatere številke; pričela se bode

ščadi, vse črnkasto, temnordeče, sredi živega kupa zelenine. Od tod se vidijo še drugi turni in nepreštevna slemena zahodnih zidov carigrajskih. Zdi se ti, zaprvšemu oči, da vidiš eno samo zapuščeno trdnjavo, ki se ogleduje v globini Marmarskega morja. Na levi se vidi velik del Carigrada, presekanega z dolgimi krivimi ulicami, držečimi v pravcu stare zmagodobitne ceste cesarjev bizantinskih; ta cesta se je raztegala od Zlatih vrat do cesarske palače, vodeča čez trg Arkadijev in Konstantinov. Tu obstojim ter se naslonim na teme zidu od solnca opečenega, takorekoč zablješčen od presvetlega solnčnega žara, pa gledam pred seboj odprti ta grob, zamišljen in nezaupljiv in izvedav, kakor bi gledal kraj, na katerem je bilo ravno kar doprinešeno hudodelstvo.

Povsod gospoduje globoka tišina. Po zidovih tekajo veliki kuščarji, po rovih kvačejo žabe, okolo turnov krožijo vrane, okolo glave mi zuzi oblak muh, priletevših iz podrtinskih barij, vetrič mi nosi duhat vonj gnijočega konja. Stresem se, smrdi. Vender sem bil kakor prikovan, kakor začaran, kakor vsplan. Zdi se mi mižečemu, dremljujočemu, da skozi

torej debata o proračunu najbrže v petek. Tudi ni po polnem nemogoče, da se reši tudi predloga o severni železnici, kajti nikakor še ni odločeno, da bi bila večina proti predlogi. Do zdaj se vé da poročevalec Sochor še ni po polnem izdelal poročila. Sploh se mora še omeniti, da vsi odseki neprestano dalje delujejo ter da se vsa poročila o krizi morajo sprejemati s hladnostjo.

Iz Gorice se poroča, da so se konservativni Italijani in Slovenci zjedini za bodoče državnozborske volitve. Slovenci bode v okraji Gradiške, kjer so Furlani v večini in bi imel slovensk poslanec le malo upanja, da zmaga, podpirali kandidata konservativne italijanske stranke, in v vilinlem okraji Tonklja, kandidoval bode zopet ta. Dalje se čuje, da namerava slovenska stranka postaviti tudi kandidata za mesta — v nadeji, da si bosta pri tej volitvi stala dva italijanska kandidata nasproti, da se bode torej glasovi cepili. Dozdanji zastopnik goriškega veleposestva dr. Pajer ne bode več kandidoval; ta mandat da naj bi se pridržal grofu Coroniniju.

Tuje dežele.

V Bruselji imeli so včeraj zopet brezposelni delavci shod, katerega se je udeležilo okolo tisoč oseb. Govorilo se je zelo ostro in se zahtevalo od države dela. Po končanem shodu podali so se udeleženci pred mestno hišo in pred ministerstvo. Potem odposlali so k županu in k ministru deputacijo, katera je zahtevala za delavce dela.

Francoski vojni minister poslal je na dopust 25 000 mož, med temi 6279 topničarjev, 5620 pešcev in 820 konjikov, da tako nekoliko prihrani ter pripravi državno blagajnico v ravnotežje. Listi sploh odobravajo to postopanje vojnega ministra.

Spanjski škofje izdali so ostro pisane postne liste, v katerih zahtevajo zakonodavstvo, katero bode bolj v soglasi s katoliškimi nauki.

Iz Londona dohajajo poročila, katera ne slikajo prav prijetno položaj Gladstonovega kabineta. Dasi Gladstone v slednjem času govori bolj odločno ter je dalje sezajoč program razvil: Sudan se osvobodi, egiptovske čete se morajo iz njega umakniti, Mahdi se mora uničiti, navzlic temu daleč sezajočemu programu ne more si dobiti zopet popolnega zaupanja, Konservativcem seza ta program premalo daleč, radikalcem predaleč, Irci pa provzročajo skandal v parlamentu.

Dopisi.

Z Bleda, 24. februarija. (Izv. dop.) Dovolite, da se Vam tudi iz naše okolice enkrat nekaj vrstic v blagovoljni sprejem poda. Čuditi se je, da ta naš zbog naravne krasote tolikanj sloveči in zaradi zdravega zraka še bolj priljubljeni kraj ni dozdej imel domačega

enoterno zuzenje muh vidim kope lobanj, vrženih v vodnjak, da slišim klince unirajočih v podzemlju, da razločujem glas najmlajšega Brankovanovega sinčka, ki čuti okolo vratu mrzli konopec, upijočega: „Ata, oh ata, ne!“ — Ker sem bil tako utrujen, ker me je svitloba tako bleščila, zaprem oči, zadremjem za trenotek, in ta hip se mi nagomilijo v glavi vse one strašne podobe. Ta trenotek me prebudi glasno, prodirno vpitje; pogledam, pa opazim pod seboj na hodniku minaretovem muezina džamije trdnjavske. Ta legotni, ljubki, slovesni glas, govoreč o Bogu, pa na tem kraji, ta čas, me globoko pretrese. Zdelo se mi je, kakor bi govoril v imeni vseh onih, ki so umrli tu notri, češ, da njihovo trpljenje ni bilo zastonj, da njihove zadnje solze se niso izgubile, da njih muke so jim zaslužile plačilo, da so oni odpustili, in da je treba odpustiti, da se je treba moliti pa zaupati v Boga, ako tudi nas zapusti svet, ter da je vse ničemurno na zemlji, izimši neskončno čustvo ljubezni in usmiljenja.... Vstanem, pa odidem iz trdnjave ginjen.

dopisnika, ki bi enako drugim krajem v spodobudo še spečim sem in tam razglašal razmere in naše v prospeh domače omike koristno delovanje. Vzrok temu iskati je v tem, da prvo bilo bi nepotrebno, ker je iz obiskovanja tujecev tako zadosti znano; v drugem pa do pred kratkim časom ni imel kdo kaj pripovedovati, ker smo v veliko obžalovanje do zdaj še tudi tako rekoč dremali, v tem, ko so se krog nas budile: požarne brambe, bralna in pevka društva.

Kaj takšnega snujemo si tudi tukaj, in to uže od lanskega leta; naj mi bo torej dovoljeno o tej stvari nekoliko pohvalno in tudi grajalno, kar je graje vredno, očitno izreči: Požarno brambo si torej snujemo in v prvi vrsti med onimi, ki so to potrebo spoznali in zdaj za „eksistenco“ taiste gmotno se trudijo, bodita omenjena gg. J. Malner, hotelier, in A. Hudovernik, gostilničar pri „Litri“. Prvi darovati nam je obljubil največji svoto v gotovini, dalje nas pri vsaki priliki z besedo navdušuje za to domačemu kraju čast delujoče in za napredek ljudske prosvete v splošnem pomenu najpripravnije društvo, in konečno s svojim stališčem in vsakočasno osebno pričujočnostjo daje občinstvu ne samo lep izgled, temveč ima tudi k radodarnosti taistega največ vpliva.

Drugi stoji pa na čeli začasnega odbora za nabiranje novcev; njegovemu prizadevanju se imamo največ zahvaliti za v minulem predpustu v ta namen vršee se veselice s tombolami, katerih prva pri „Litru“ dné 17. p. m. dala je 160 gold., druga pri „Petranu“ dné 25. p. m. 227 glđ. čistega dohodka. Zadnji dve bili sta manji in bolj v zabavo; zlasti zadnji „cirkus“ pri „Litru“ vzbudil je občno zadovoljnost. Dobitki pri tombolah bili so, ako se ne motim, zgolj radovoljni darovi in marsikateri od 5 do 10 glđ. vrednosti; tudi po poti očitne prošnje v domači fari se je tolikanj nabralo, da vkupna svota do zdaj uže presega 1000 glđ., kar je gotovo lep dokaz požrtvovalnosti in vneme za blago to podjetje. Brizgalnici dve in drugo orodje, kakor tudi oprava za 40 mož, stalo bode vse vkup preko 2000 glđ. Požarna bramba misli skoro stopiti na noge; pravila so uže vložena, orodje in oprava naročeno bo koj po oblastnem dovoljenji; prav tako, le vrlo naprej.

Vsaka stvar ima pa tudi svojo senčno stran, in slehernemu bodi ležeče, taisto, ako uže ne po polnem, vsaj po svoji moči, odstraniti. Prva kljuka, nad katero se uže zdaj marsikdo spodtika, je, da bo prilično volitve „šaržev“ vladala neka pristranost. Ne tisti, ki je le voljan, temveč oni, ki je vrhu tega v priporočeni mu stroki tudi duševno zmožen, bodi zapovedovalec; in sleherni se uči najprej pokoren biti, potem še le bo znal povelja dajati. Druga napaka bode pa nemška „komanda“, kar je zoper zdravo pamet. Prazen je izgovor, da je na nemško komando lažje se učiti, tudi ne bo to glavna stvar pri nas, in ko bi bila, potruditi morali bi se tem bolj pričavši ljudstvo, da se tudi s slovenščino kaj takega doseže. Domač izgled imamo na hrvatskih domobrancih, ki vkljub komande v svojem jeziku dobro eksercirajo.

Žalibog, da sta te dve napaki uže naprej določeni, ali vkljub temu, ko bi zlasti zaradi zadnjega novo društvo, kar Bog daj, najbolje napredovalo, mora se vsakemu domačinu milo storiti, da se nam tu v sredino drage nam slovenske domovine tako vsiljuje tuja gospodovalna beseda.

Rojak.

Iz loškega okraja, 21. februarja. (Izv. dop.) Čas je uže, dragi mi „Ljublj. List“, da ti pošljem zopet nekoliko vrstic, saj v teku tega leta se nisva še videla z dopisom. Ko sem vlansko leto slednjič pisal, je moje peró zašlo nekoliko med strupeno žganje, kar pa nekaterim izmed tukajšnjega prebivalstva ni bilo po volji. Da zopet koga ne žalim, hočem za zdaj pisati o nečem drugem, kar pa je za naš kraj vendar tudi silno važno.

To je okrajna cesta, katera veže hrvatsko mejo (Prezid) z Rakekom. Kakor je uže sploh znano, se delajo priprave za mitnice, kjer se

bo pobirala mitnina od voz itd.; iz teh dohodkov se bode, kakor se pripoveduje, cesta popravljala. Ali žali Bog, te priprave gredó le počasi naprej, tako da smo nekateri uže nad tem obupali, in kako bi tudi ne? Vedno se nam obeta, da se to kmalu izvrši, da, celó čas se nam je določil, kedaj nam bo odvzeto to breme. V pretečeni jeseni se nam je vedno govorilo: le dobro naredite cesto še zdaj, potem je ne bote več ob svojih troških, ob novem letu se bodo napravile zapornice. Ali se je to zgodilo? Menda ne. Potrebno bi bilo, da bi tukaj kake višje oblasti vmes segle, drugači bo kmet menda še in še cesto popravljaj in druge troške plačeval, kakor do zdaj.

Tega nam je pa vendar zadosti. Ali ni dovelj, da so naši predniki, ali pa tudi mi, s svojimi žuljavimi rokami prekopali toliko gričev, toliko skalnatih sten razsekali, na tisoče vozov materijala razvozili, mnogo smrtnih nevarnosti prestali itd. Mi smo morali cesto delati, naša domača opravila so stala zanemarljena doma. Slabe letine so nas ravno tiste čase obiskovale, zavoljo tega se je moral marsikateri posestnik na živežu zadolžiti, kar bi mu bilo morebiti drugikat odšlo. Takih in še veliko drugih sitnostij smo imeli s to cesto, predno je bila narejena. Mnogim res da je v veliko korist, a drugim provzročila pa zopet samo troškove.

To je namen denšnjega mojega dopisa; žaliti ali v nevoljo spraviti ne želim nikogar. Za resnico in za blagor našega ljudstva sem pripravljen vedno se potegovati. Pričakujem torej, da se bode ta zadeva kmalu rešila.

K.

Razne vesti.

(Sloni v Evropi.) Pred ne dolgim merili so v Berlinu oba v ondotnem coologičnem vrtu nahajajoča se slona Omera in Rostoma. Pri tem pokazalo se je, da sta od lani rasla za 10 cm. Omer postal je za 210, a Rostom za 130 kilogramov težji od lani. Pripeljana sta bila pred osmimi leti v Evropo, in je Omer sedaj trinajst, Rostom pa dvanajst let star. Od tistega časa, ko sta prišla v Berlin, zrastel je prvi za 64 cm. in postal težji za 1163 kilogramov, a zadnji je zrastel za 50 cm., težji pa postal za 861 kilogramov. Ker sta oba slona sedaj tako rekoč v svoji mladeniški dóbi, pričakovati je, da bosta še v enem, kot drugem oziru zelo napredovala. Omer je sedaj 2.52 metrov visok in 2550 kilogramov težak, Rostom pa 2.33 metrov visok in 2080 kilogramov težak.

(Glavni poštni načelnik v Transvaalu) — v južni Afriki — je pred kratkim s svojo ženo in hčerjo v poštnem vozu utonil. Nesreča prigodila se je na sledeči način. V Transvaalu namreč nimajo nikakih mostov. Ako teče čez kako pot voda, mora se ta prebrestiti, ker se čez vodo ne more. Ako pa je voda narasla, mora se vé da toliko časa počakati, da zopet vsahne. Poštni načelnik hotel je z vozom, pred katerim je bilo vpreženih šestero kónj, čez tako zvano krodiljevo reko. Ko so bili sredi vode, zamotali so se konjem vajeti in jeden od dveh hlapcev, ki sta sedela spredaj na vozu, stopil je doli, da je vajeti zopet razmotal in je potem konje sam dalje vodil. Ko so prišli uže skoro na drugi breg, so pa zadeli na tako deroče in globoke valove, da je hlapcu, ki je konje vodil, spodneslo noge ter ga treščilo ob neko drevo, pri katerem se je srečno ujel in se tudi rešil. Ko se ozre ta nazaj, ni bilo videti več ne voza, ne kónj; pogoltnila je bila vse vkup voda.

(Kraljev potomec — pastir!) Kakor poroča „Courrier des Etats-Unis“, služi uže dve leti Tadeus Poniatovski, potomec poljskega kralja Stanislava, pri nekem zdravniku Pattersonu v Mount-Hope v grofiji Baltimore, kot pastir. Ko je bil njegov oče po poljskem ustanku prognan v Sibirijo, spremila sta ga tja žena in sin Tadeus, kojega je tedaj mati še na prsih nosila. Mati umrla je v Sibiriji, a očetu in sinu posrečilo se je, ubežati ter dospeti v Pariz. Tam živela sta v veliki bédii in revščini, in ko je oče leta 1878 umrl, podal se je sin v Ameriko. Tu trudil se je dolgo, da bi si bil dobil kako primerno mesto, a sreča

mu ni bila mila. Konečno dal mu je dr. Patterson službo pastirja, kojo potomec slavni poljskih kraljev v popolno zadovoljnost svojega gospodarja uže dve leti opravlja. Zadnji dolgo časa ni vedel, kaka kri se po žilah njegovega pastirja pretaka, in še le pred kratkim je slučajno to zvedel. Tadeus ima v svoji posesti še vse listine, ki svedočijo njegovo potomstvo.

(Umetno narejeno jezero.) Newyorskí kapitalisti ustanovili so društvo, koje naj bi imelo nalog, ustanoviti umetno velikansko jezero, in sicer v kraju Northfield. Stotine vrelcev in potokov bode se stekalo v jezero, kojega voda se bo potem po vodovodih v bližnje kraje napeljevala. To je pač zopet americko podjetje!

Domače stvari.

(Nj. veličanstvo cesar) podelil je grizinjanski občini v Istri 300 glđ. v pomoč, da se zopet sezida ubožnica, katera je tam pogorela na Sveti dan 1. 1883.

(Potovanje cesarjeviča in cesaričine.) Iz Dubrovnika se z dné 25. t. m. poroča: Ladija „Miramar“ došla je danes s cesarjevičem in cesaričino ob 3. uri 10 minut popoldne na Lakromo. Vse mesto je slovesno okrašeno; prebivalstvo je navdušeno pozdravljalo visoka gosta.

(Efektno loterijo) dovolilo je vis. ces. kr. finančno ministerstvo sporazumno z ministerstvom notranjih zadev z odlokom z dné 25ega t. m. št. 5837 tukajšnjemu delavskemu podpor-nemu društvu na korist društvene blagajnice.

(Odlikovanje.) Občina Dol (Lustthal) na Kranjskem je v svoji seji dné 1. februarja t. l. blagorodnega gospoda Janka Kersnika, graščaka, c. kr. notarja in deželnega poslanca kranjskega, jednoglasno imenovala za svojega častnega občana, zaradi zaslug, katere si je omenjeni gospod pridobil za občino dolsko v deželnem zboru kranjskem. Čestitamo!

(Na učiteljšče) prišel je na mesto obolelega g. viteza Gariboldija iz Ptuja profesor g. Josip Weiss. Nastopil je svoje mesto dné 18. t. m.

(Tajnik c. kr. kmetijske družbe, g. Gustav Pirce) predaval bode v nedeljo lega marcija popoldne ob 1/2 4. uri v Postojini (v šolskem poslopji) o „živinoreji“ in „mlekarstvu“.

(Vesela vèst.) Kakor je poročal včeraj brzojav z Dunaja, predložila se je včeraj v državnem zboru postava o zgradbi železnice Ljubljana-Kamenik. Dodelati se mora v dveh letih ter bode veljala 770 000 goldinarjev. Vlada udeležila se bode te zgradbe z 200 000 goldinarji podpore. Dežela kranjska bo izdala za 50 000 goldinarjev delnic. Ta postava rešila se bode še pred prazniki. To za deželo kranjsko vevlačno postavo v utemeljitivo vred priobčili bodemo v vsem obsegu v jutrajšnjem listu.

(Umrli) je dné 24. t. m. po noči gosp. Janez Debevec, c. kr. poštar in posestnik v Kámeniku, v 69. letu svoje dobe. Blag mu spomin!

(Nadsodnije svetovalcu Adolfu Franzu) v Zadru podelil se je povodom umirovljenja naslov in značaj dvornega svetnika.

(Tatvine.) Iz ljubljanske okolice se nam z dné 25. t. m. piše, da v Sori in sosednjih vaseh uže delj časa kurnetine zmanjkuje. Tatu niso mogli dolgo časa priti na sled. Sedaj pa so dihurja dobili v osebi bajtarja A. Č. Zalotili so ga, ko je ravno iz hleva nekega ondotnega posestnika hotel odnesti kokoši. Stvar se je naznanila sodniji, in tat se bode moral vsakako za nekoliko časa odvaditi slastne kuretine.

(Surovost.) Iz Preske v ljubljanski okolici se nam z dné 24. t. m. piše, da je do sedaj neznan zločinec nekemu ondotnemu posestniku pritihtopil se v hlev ter mu z nožem v stegno konja ranil. Rana je 8 palcev dolga in sega deloma do kosti.

(Mrtvega) izvlekli so iz vode, kakor se nam poroča iz logaškega okraja, dné 23ega t. m. iz potoka Osojnice petinšestdeset let starega berača, ki so ga obče le Janeza imenovali. Ker na njegovem telesu ni bilo zapaziti nikake poškodbe, ni dvoja o tem, da se je ponesrečil, tim manj, ker je reveža metalo.

(Dva kaznjenca ušla) sta predčernjim iz zaporov okrajne sodnije v Kopru.

